

L'Onada

Celebrarem que amb la constitució del Govern Llerroux no s'escamotejés ni un bri de l'esperit d'aquell 12 d'Abril històric.

Cal però, que tots aquells que encara sentin intensament els veritables dalters de renovació que constitueixen el compendi d'aquella data, s'apressin a formar el quadre.

IDEES ♦ REPORTATGE ♦ CULTURA ♦ ACTUALITATS

Redacció i Administració:
Carrer dels Metges, 27

Any II

Sant Feliu de Guíxols, 16 Setembre 1933

Núm. 51

EDITORIAL

CINEMA

Comença la temporada de cinema. Tindrem, pel que es veu, quatre sales dedicades al llenç gràfic. Això vol dir que s'establirà una estimulació entre les empreses per a oferir al públic una varietat copiosa de projeccions.

Aprofitant aquesta avinentesa, no es podria crear en la nostra ciutat, en qualsevulla de les sales obertes que palesés predisposició, un nucli d'amants del cinema modern que facilités la projecció de la sèrie d'obres de «nervi» que constitueixen la producció diem-ne específica de l'escola avantguardista cineàtica?

Opinem que el moment és ben disposat per a escometre una experiència semblant.

Segurament que en els començos es trobaria certa indiferència. El gust del públic no és encara acostumat a endinsar-se en els reflexes «interiors» del llenç. Els aficionats actuals van al cinema decantats a cercar-hi sensacions superficials, a rebre un gaudi epidèrmic, de romanticisme estantís. Mes, malgrat la manca d'educació artística, dintre les possibilitats que ofereix el panorama de valors expositius del cinema, en trobar-s'hi els elements adients per a fomentar un gust i una disposició més perfectes, que servís per a poder rebre amb el necessari interès, amb la cordial inclinació de l'iniciat, aquelles obres de tesi, l'envergadura de les quals impressiona de dret l'ànima de l'espectador i li fa viure el trasbals de les emocions perdurables de l'esperit.

Existeix en la bibliografia cinematogràfica una quantitat de produccions de factura «moderna», serioses manifestacions de la vida, de fons psicològic, que no coneix encara el públic guixolenc perquè les empreses no s'han atrevit a presentar-les, donat el caràcter dominant en l'afició local.

Aquestes cintes caldria projectar-les en aqueix suggerit assaig d'experimentació. El cinema no és fet senzillament per a fruit; és fet per a pensar. L'admirable element d'educació popular que porta en el seu funcionament cal que es centri cap a realitzacions accessibles, de tendències vitals, d'elecció «humana».

D'aquesta pretesa direcció podria devenir-ne una cultura social, plena de prometedores madureses.

Es hora que es canalitzi algun esforç que orienti cap a fórmules de construcció una empresa de finalitat semblant a la suggerida.

L'onada resta amatent a una col·laboració per a produir-ne l'èxit.

L'obsessió de l'adversari

L'adversari és un factor que en el bregar de la vida no es pot pas negligir. Ell pot, en un moment determinat, desbaratar els nostres projectes, contrariar les nostres aspiracions, fins i tot, anorrear-nos completament.

Però això no vol pas dir que hagi d'ocupar el primer pla en les nostres atencions. L'hem de tenir en compte pel perjudici que ens pot reportar, i hem de defensar-nos-en. Però no ha d'ésser el motiu essencial de les nostres activitats. No; no ha d'ésser-ho, ni ho és en realitat, quan el nostre

comportament marxa en harmonia amb el seny i la raó.

Aquests moments lúcids de la nostra existència, però, no són els més nombrosos, millor dit, no solen ésser els preponderants. Emportats per les correnties passionals col·lectives i per les pròpies individuals, prenem moltes vegades més cura d'informar-nos dels propòsits de l'adversari i entrançar-los-hi, que no de fer efectives totes aquelles aspiracions provinents de les nostres conviccions i dels nostres idearis. Creiem de més necessitat emprendre l'ofensiva, que no pas afermar-nos bé en la nostra posició. Resultat: que en atendre constantment els moviments del contrari, negligim el nostre principal

deure, o sigui l'acompliment d'allò que, al nostre entendre, cal realitzar per a aconseguir el més possible desenvolupament de tal i tal programa al qual estem adherits.

Això, allà on es veu més palès, és en la política. Dintre la política hi ha un nombre molt crescut d'individus als quals, més que la realització progressiva dels ideals als quals estan vinculats nominalment, interessa la pugna violenta i constant, la maniobra—no sempre decent—i com a finalitat màxima el venciment del contrari en el jorn electoral. No capcenen que aquest fet no és més, no ha d'ésser més que la conseqüència d'una labor constructiva i d'expansió procelitista per mitjà d'obres que palesin irremediablament la bondat i la justícia dels fins que hom persegueix.

En lloc d'això solen esmerçar-se, amb una generalitat que fa pena, quasi tots els esforços en el pugilat de les urnes, negligint desconsideradament el que ha d'ésser la base de tot triomf racional: una preparació superior. Es pren un aspecte de la política per tota la política; un mitjà de la política, per la política. I com que precisament la lluita electoral, com tota lluita, es presta a exacerbacions passionals i a baixes estratagemes, d'aquí que, en prendre com a exclusivament polític el fet electoral, hi hagi bona part de poble que se'n senti distanciat i la consideri digna de menyspreu.

No; fer política no és guanyar unes eleccions, ni vociferar en mitjings que no han de convèncer ningú. Fer política és laborar tothora per al major expandiment de la cultura—que és la única que ha de fer arrelar les conviccions que hom vol inocular als altres. Fer política és també, es clar, un cop aconseguit un lloc en la regència dels bens comuns, procurar que aquests estiguin administrats el millor possible; fer política és, en fi, procurar fer convergir totes les activitats públiques vers un camí de progrés.

Aquestes diverses manifestacions de la política, unes constretes als partits, als grups, a l'individu isoladament—les educadores i proselitistes i per tant, anteriors o al marge de la labor de govern—; les altres, d'incumbència exclusiva d'aquest, són les essencials de la política. La consulta electoral, tot i la seva im-

portància, no passa d'ésser un mer incident circumstancial que res no té a veure, en si, amb els fets que provoca, ja que aquests són produïts per la labor pre-electoral, condensada en el conqueriment d'uns llocs representatius.

I aquesta labor pre i post-electoral tampoc no té res a veure amb la intriga, la malvolença i la xafarderia nascudes dintre el cercle—massa important, per desgràcia—on es mouen aquells que consideren la política com un pugilat ininterromput.

Amb tot, si aquestes funestes concepcions solament radiquessin a les capes baixes del poble, no fóra tant d'estranyar i el mal no fóra tan greu, car amb la recta actitud dels dirigents fóra possible que tendís a desaparèixer. Però no és així. Entre els prohoms dels partits també és bastant estesa la fal·lera agressiva. Hom es preocupa més de no deixar fer a l'adversari, que no de fer ell mateix. El capteniment pel que l'altre fa o pensa fer, priva de captenir-se de la pròpia tasca.

Quant més profitós no fóra, en lloc de passar-se el temps fent travetes a l'adversari—o al divergent, que encara és pitjor,—encar que les pròpies passes fossin més fermes i dretures!

F. C.

Cinema

Saló Novetats.—Dissabte i diumenge passats, inauguració en aquest saló de la temporada de cinema, ens donaren:

«Bailando a ciegas» per Miriam Hopkins i «Las alegres chicas de Viena» per Willy Forst i Lee Parry.

La primera, discreta dintre els marcs en els quals actua el gènere americà.

Quant a la segona, es tracta d'una graciosa opereta, en la qual es destaca l'actor Willy Forst en el seu «rol» de professor de ball. Aquesta pel·lícula, de música i amb cants agradables, ultra ésser saturada de situacions còmiques que reeixiren, degut principalment a l'encertada actuació dels protagonistes i en part al seu caràcter vuitcentista, féu la satisfacció del públic.

Completà el programa la novetat dels dibuixos sonors en colors i la revista Paramount.

Taxis MARAÑÀ

Sta. Llúcia, 25 / Telèf. 119

ST. FELIU DE GUIXOLS

Banc de Palafrugell

PALAFRUGELL
ST. FELIU DE GUIXOLS / LA BISBAL
TORROELLA DE MONTGRI
LLAGOSTERA

Sucursal de St. Feliu de Guixols

Es dedica a tota mena
d'operacions de Banca i Borsa.

Useu el LLEIXIU BERENGUER, marca El Guerrero

que és, sense cap dubte, el millor, per ésser un desinfectant de primer ordre i per tenir un poder blanquejador molt per damunt de qualsevol dels lleixius corrents. La seva gran riquesa en clorur actiu permet d'emplear-lo en solucions diluïdes, ço que fa que el lleixiu EL GUERRERO sigui el més econòmic de tots.

ESTALVIAREU COMPRANT-LO

MARCA REGISTRADA / PATENT N.º 65.246

Fabricat en la Electro Química Berenguer, S. A.

Fàbrica de Clorur de Calç
Sosa Càustica i Lleixiu. / GIRONA

ELS MILLORS VINS
I A MES
BONS PREUS
ELS TROBAREU

a les

CAVES TARRÉS

Carrer Francesc Macià, 31

AUTOS DE LLOGUER

VIATGES A ST. POL, 3 PTES.
Girona, 3 Telèfon 87

Esculls

■ En el n.º 91 del «Butlletí Oficial» de la Generalitat de Catalunya hem llegit, entre altres disposicions, una ordre del Departament de Cultura establint sis beques a l'Institut-Escola de la Generalitat, amb l'esperit de facilitar l'accés a tots els estudis als qui, per llur posició social n'havien estat privats fins ara.

Heus ací una meritíssima obra de la qual no donarà compte cap periòdic de dreta, per més que s'empleni la boca d'allò del «som germans tots rics i pobres».

■ «Diumenge passat, a Balaguer, els carlins mataren un minyó de divuit anys als crits de Mori la República i visques a Crist Rei, a Alfons XIII, a Hitler i a Lerroux».

(De «La Rambla»).

En la doctrina de la qual aquesta «santa gent» s'anomenen seguidors, hi ha un manament que diu: No mataràs!

Cal recordar-ho!

■ Fa ja alguns dies, la casualitat portà davant dels nostres ulls un article signat per A. M. de B. (per què aquestes inicials no podrien correspondre al nom d'un pare de Barcelona, bastant conegut a Guixols?) en el qual, després de despotricar contra les autoritats republicanes, es proposava de muntar una oficina on fossin recollits i publicats tots els atemptats que les autoritats civils cometessin contra la consciència catòlica. «El conjunt—deia l'articulista—formaria un arxiu interessant per a il·lustrar el sectarisme de les autoritats laïques». I acabava dient: «La llibertat no és possible sinó en un país on el dret prevalgui damunt les passions i els sectarismes. El contrari és la destrucció de l'ordre, i la destrucció de l'ordre és també la destrucció de la llibertat».

Magnífica frase feta, que, tambeix, no devien pas compartir els clergues que formaven part de la provocativa manifestació carlina de diumenge passat a Balaguer!

I en el fitxer sectari la confecció del qual proposa A. M. de B., no podria començar per anotar-s'hi l'assassinat del dissortut jove Marian Pujol Pàmias de la dita vila de Balaguer?

■ 67 kgs. de cinisme!!— En el curs de la darrera crisi ministerial, S. E. el President de la República telefonà a Barcelona per tal de conferen-

ciar amb el senyor Abadal i informar-se de si la Lliga estava ja dins de la República i en cas afirmatiu consultar-lo. Volgué l'atzar que qui acudís a l'aparell fos el senyor Francesc d'A. Cambó, qui, en oír que es tractava del President de la República, s'apressà a posar-se a les seves ordres, i contestà la pregunta del senyor Alcalá Zamora dient que, en efecte, la Lliga acatava la República i es troba dins d'ella. El que succeeix—afegí el líder regionalista—és que el mateix que al partit reformista, certes circumstàncies l'havien permès governar amb la Monarquia, però, conservant sempre el seu caràcter NETAMENT REPUBLICA.

Com ha anat això? Es a dir que el partit del «Monarquia?.. Repúbli-

ca?..», el que fou un dels darrers puntals del darrer Borbó, el que no votà l'actual Constitució republicana, el que ha portat a cap unes vergonyants campanyes de desprestigi del règim i dels seus homes, ara resulta que ha estat un partit que ha conservat sempre un caràcter netament republicà? D'on ha sortit el senyor Cambó amb aquest conte xinès? Que no ho veu que ja és massa gran per a fer... rondalles d'infants?

Hem dit en començar: 67 kgs. de cinisme!! Efectivament, segons ens assegura un amic molt entrant de la casa del prohò de la COGECO, aquest és el pes total del senyor Cambó. Ara, que si ens ha enredat i resulta que pesa més, només sentirem haver-nos quedat curts.

INFORMACIÓ

Presidència de la Comissió Gestora de St. Feliu de Guixols

EDICTE

Finits els terminis voluntaris per a la inscripció i vacunació de gossos, he ordenat que a partir de la data de publicació d'aquest edicte solament siguin inscrits i vacunats els gossos que es trobin dintre les normes i condicions que a continuació s'assenyalen:

1.ª Podran ésser inscrits i vacunats els gossos que durant els al·ludits terminis voluntaris per a la vacunació, no estessin—a juí del Veterinari—en condicions d'ésser intervinguts, corrent a càrrec del propietari del gos a més de l'import d'inscripció, la vacuna i honoraris del Veterinari municipal.

2.ª També podran ésser inscrits i vacunats els gossos, els propietaris dels quals demostrin d'una manera fefaent que els han adquirit posteriorment als terminis voluntaris esmentats i els quals animals no procedeixin d'aquest terme municipal.

3.ª Atès que els efectes d'immunitat no són efectius fins després dels trenta dies d'haver estat els gossos vacunats, la corresponent placa o distintiu no serà lliurada als propietaris respectius fins passat aquest període, advertint però, que el sol fet de circular un gos sense placa o distintiu serà immediatament sacrificat.

4.ª Tots aquells propietaris de gossos que durant l'expressat perio-

de de trenta dies no puguin garantir la guarderia i no vulguin sofrir el risc que assenyala la condició anterior, podran portar-lo a la guarderia de gossos municipal «perrera», anant al seu càrrec les despeses de manutenció i altres, que llur cura ocasioni.

Ciutat, 14 de Setembre de 1933.

El President.— Ponç Valls.

Libreria de JOSEP PASCAL

GRAN ASSORTIMENT DE POSTALS I LLIBRES CATALANS I CASTELLANS

Diaris: «La Humanitat», «L'Opinió», «La Publicitat», «Las Noticias», «El Día Gráfico», «El Diluvio», «El Progreso»

i premsa de Madrid.

Petit reportatge

Represa de treball.— Aquesta setmana ha estat reprès el treball en una de les Seccions de la fàbrica d'aglomerats de suro Estrada & Carreró, S. A., la qual, com és sabut, havia parat totalment les seves activitats d'ençà del sinistre ocorregut en la mateixa a darrers del passat mes de juliol.

Ho celebrem vivament, bo i desitjant que ben haviat es trobi en condicions de poder donar treball a tots els obrers que tenia en ocórrer l'esmentat sinistre.

Una Biblioteca.— Sabem hi ha el projecte d'anar a la creació d'una Biblioteca dintre l'Escola Municipal d'Idiomes, i a base dels millors au-

tors francesos i anglesos, per tal de proporcionar als alumnes que assisteixen a la dita Escola un mitjà més de pràctica per a l'estudi i coneixement dels idiomes al·ludits.

Avui per avui fóra prematur parlar de la forma amb què hom pensa portar a cap aquest projecte. A ben segur que, en data no molt llunyana, seran donats a conèixer, oficialment, tots els detalls pertinents.

Violent incendi.— Divendres de la setmana passada, a poc més de la una de la tarda, es declarà un violentíssim incendi als magatzems de desperdici de suro de l'«Unió de Fabricants, S. A.», situats a la carretera vella de Guixols a Palamós. El foc prengué unes proporcions tan extraordinàries—fàcilment explicable tractant-se de la dita matèria—que haurien resultat absolutament estèrils quants treballs d'extinció s'haguessin intentat. Ultra cremar-se totes les existències, quedà, així mateix, completament sinistrat l'edifici, i, àdhuc, el dit foc s'estengué a un dels veïns magatzems de «Manufacturas de Corcho Armstrong, S. A.», causant també, importants pèrdues.

Pel que fa a la Unió de Fabricants, les pèrdues poden calcular-se en unes 600.000 Ptes. aproximadament, comprès el valor de l'edifici i el de les existències que les constituïen unes 1.300 tones de desperdici de suro.

D'interès per als agricultors.— La «Gaceta» de 20 de juliol últim, autoritza a la Direcció General d'Agricultura per a subministrar a tot agricultor que ho sol·liciti, blats especials per a llevar, entre altres classes l'«Aragó» o català, net, a 57 pessetes els cent quilos ensacats.

A les Direccions Agronòmiques, Ajuntaments, Sindicats Agrícoles i escoles públiques informaran i facilitaran impresos gratuïtament per a fer les demandes.

Nota pregada.— Segons assabenta el Sr. Tinent Coronel Cap de la Caixa de Recluta de Girona, el dia 15 del mes que som començarem en aquella Escola Militar Oficial les classes gratuïtes del segon curs del present any per tal d'instruir aquells minyons acollits als beneficis del Capítol XVII del vigent Reglament de Reclutament i els que vulguin reduir el servei a vuit mesos, al qual fi els seran concedides les majors facilitats per a la llur assistència.

— Tal com havíem ja anunciat fa uns dies, el dia 22 de Setembre tin-

drà lloc al Saló Catalunya, de la nostra ciutat, un selecte concert de música clàssica, en el qual seran interpretades escollides obres de Schumann, Schubert, Mozart, Debussy, Eisenmann, etc.

Els solistes que hi prendran part seran la Srta. Elizabeth Eisenmann (piano) i Srta. Eva Westphal (cant i violí).

Es de desitjar que aquesta vetllada tingui un èxit esclatant.

«La Vali d'Aro». — Com de costum en aquesta diada, foren molt animades les festes que es celebraren a Castell d'Aro i a S'Agaró.

Una gernació de ganxons invadí la «Conca» i els environs, així com també les pinedes de Ridaura, Font Picant i Castell d'Aro.

Propaganda política. — Per al propinent dimecres, dia 20, a dos quarts de deu de la vetlla, l'entitat «Joventut Catalanista Republicana», adherida a Acció Catalana Republicana, té anunciat al Saló Novetats un míting, al qual prendran part els oradors Srs. Armand Obiols, David Ferrer, Claudi Ametlla i Amadeu Hurtado.

Lawn-tennis. — El dia 20 d'aquest mes començarà a S'Agaró el segon concurs internacional de lawn-tennis, al qual prendran part les més destacades personalitats del tennisme mundial, la qual cosa constitueix un extraordinari esforç dels organitzadors.

Manifestacions d'afecte. — Han estat cursats molts telegrams de tots els pobles de la província al senyor Miquel Santaló per haver estat nomenat Ministre de Comunicacions.

L'esforç que en benefici de la República ha portat a cap el preclar ministre que té Girona, podrà tenir una major eficàcia des de l'alt lloc que actualment ocupa.

Obres. — Aquesta setmana han estat represes les obres a la urbanització Sant Elm.

— També s'està activant la transformació de l'antiga fàbrica «Bender» pels seus nous propietaris la «Corchera Internacional» els quals sembla que volen treballar de nou.

Nou magatzem de suro. — Ens informen que aviat s'obrirà un nou magatzem dedicat a la venda de suro el qual girarà baix el nom de Melià i Casanovas, i que ocuparà un important càrrec a la casa, el nostre particular amic Joaquim Balmaña i Canet.

Marítimes. — Pel guarda costes «Tetuán» dijous foren preses dues «vaques» per pescar en aigües fora de la seva jurisdicció.

Queixa atesa. — Per a satisfacció dels veïns del carrer de Joaquim Costa (abans Sant Roc), ens plau consignar que, ens havem assabentat oficialment que ja s'han donat les degudes ordres per tal de posar remei a la causa motiu de la seva instància adreçada a la Comissió Gestora d'aquest Ajuntament.

No cal dir com ens és satisfactori de constatar l'activitat que s'ha donat a aquest assumpte.

Millores. — Per la brigada en atur forçós s'està arrançant el pis del carrer de Francesc Macià.

Amb aquesta millora, gairebé són en perfecte estat tots els carrers de la ciutat, cosa que no havien estat mai. Segons ens informen, l'Ajuntament té un pla estudiat per a anar poc a

Perfumeria Internacional

Rambla Vidal, 44

La més selecta i la més assortida.

Es senyal de distinció i de bon gust, viatjar amb

TAXIS VILOSSA

ES VEN:

Botiga de Queviures Pesca Salada

Acreditada i cèntrica

RAÓ: En aquesta Administració:

RESTAURANT - HOTEL DEL Comtat de Sant Jordi

DIRECTOR: JOSEP TARRÉS

ENTRE LA PLATJA D'ARO I PALAMÓS
Al peu de la Carretera de Guixols a Palamós

Esplèndid panorama marítim - Situació im-
millorable - Cuina de primer ordre - Servei
acuradíssim.

El preferit dels turistes
Especial per a banquets * No deixeu de visitar-lo

poc, a mesura que ho permeti la consignació corresponent als pressupostos, a la transformació total del Parc Municipal convertint-lo segons les normes modernes emprades ja en els principals parcs nacionals.

Casaments Bateigs TAXIS VILOSSA

Moviment del port durant la primera quinzena de Setembre. — Velers espanyols «Comercio» (2 vegades), procedent i destinat a Barcelona; «Pepita Matutes», procedent d'Agulles.

Vapors espanyols «Virgen de Africa», procedent de Barcelona amb turistes; «Cabo Tres Forcas», procedent de Bilbao i escales i destinat a Marsella; «Ambos», destinat a Almeria.

Vapors anglesos «Calderón», procedent d'Hamburg i destinat a Londres; «Cervantes», destinat a Liverpool i «Pacheco», procedent i destinat a Londres.

Vapor suec «Caledonia», procedent de Gefle i destinat a Gènova.

Vapor noruec «Estrella», destinat a Nova York.

Vapor alemany «Bessel», procedent de Bremen i destinat a Anvers.

Registre civil. — Moviment demogràfic registrat a la nostra ciutat du-

rant els dies 7 al 14 del mes que som:
Defuncions. — Emili Surra Caseras, de 55 anys.

Matrimonis. — Miquel Isern Mercader amb Lluïsa Tauler Teixidor; Joan Portes Escriba amb Josepa Puget Xuclà.

Naixements. — Cap.

Esports

FUTBOL

El partit jugat a Palamós entre el titular de la veïna vila i el «Casal» donà el resultat d'empat a un gol.

Diumenge, en ocasió del partit de campionat que es jugava a Girona entre el «F. C. Barcelona» i el «Girona F. C.» foren a la ratlla de 300 els aficionats guixolencs que es traslladaren a la immortal.

Demà, diumenge, sembla que també mobilitzarà l'afició provincial, l'interessant partit que han de disputar-se el Girona i el Palafrugell en el camp del primer.

ES VEN CASA carrer Vallès i Ribot, 41 planta baixa, 2 pisos i jardí. Útil per a tres estadants.
RAÓ: a la mateixa casa i a aquesta Administració.

ENTERRAMENTS TAXIS VILOSSA

Casa de la Ciutat

Sessió ordinària de 2.ª convocatòria celebrada per la Comissió Gestora el dia 8 del corrent, presidint el Sr. Valls i amb assistència del senyor Campà.

Es llegida i queda aprovada l'acta de la sessió anterior, així com l'extracte dels acords presos per la Comissió Gestora durant el proppassat mes d'Agost.

D'acord amb el que proposa la senyoreta Concepció Llorens, Professora de l'Escola Municipal d'Idiomes, s'acorda com a assaig, mentre la pràctica no aconselli el contrari i per considerar-ho més profitós per a l'ensenyament, que es donin a la susdita Escola dues hores de classe al matí i dues al vespre, i que cada classe sigui alterna, és a dir, dia per altre.

S'aproven els comptes per serveis municipals que ascendeixen a pessetes 3261'08, les quals deuran carregar-se a les consignacions respectives del pressupost corrent a menys de la quantitat de 30 ptes. que deura ésser-ho al capítol d'Imprevists.

De conformitat amb l'acord pres en la sessió del 23 d'Agost passat es concedeix permís per a construir una tanca al Passeig del Mar N.º 4 al senyor Joan Collol i Pascual propietari de la susdita finca. També es concedeix autorització al Sr. E. Trachsler per a instal·lar dos motors de 2 HP. S'aixeca la sessió a les deu de la nit.

Sessió ordinària de 1.ª convocatòria celebrada per la Comissió Gestora el 13 del corrent, sota la presidència del Sr. Valls i amb assistència dels Srs. Campà i Bonal.

Vista l'instància d'uns veïns de la casa n.º 43 del carrer de Francesc Macià, propietat del Sr. Joan Carbó, denunciant una suposada manca de solidesa en el susdit edifici, i d'acord amb els informes emesos pels Srs. Arquitecte municipal i Vocal, s'acorda no prendre en consideració l'esmentada instància per considerar que l'edifici de referència reuneix les degudes condicions.

Passa a informe una instància del Sr. Simó Miranda en representació de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvi demanant permís per a instal·lar la calefacció central, al qual efecte acompanya els plànols corresponents.

Es llegeix i passa a informe una comunicació del Conseller de Cultura de la Generalitat notificant que queda oberta una subscripció entre els Ajuntaments, per a erigir un monument a Guifré I i que la Generalitat encapçala amb 5.000 pessetes.

Vista una instància de la Junta municipal de Sanitat notificant que existeix a nostra ciutat una infecció contagiosa, produïda per les males condicions en que es vend la llet de cabra. S'acorda prohibir dintre el termini de 15 dies la circulació de les cabres per la via pública. Aiximateix s'acorda exigir dels propietaris, que posin els corralis en les degudes condicions higièniques (que ja s'esmenten en un altre lloc). Tots els propietaris que realitzin les obres oportunes dintre els vuit dies, quedaran eximts d'impostos.

S'aixeca la sessió a les 10'15 de la nit.

Maria Lluïsa Llorens Llorens

PROFESSORA TITULAR

Lliçons particulars i col·lectives / Ensenyança elemental, preparació Baxillerat, Magisteri i Francès.

Rambla Vidal, núm. 40

Demaneu sempre

les excel·lents

gasoses

BATET

◀ són fabricades

únicament amb sucre ▶

l'onada

IDEES * REPORTATGE * CULTURA * ACTUALITATS

l'onada

Preus de subscripció:

Guixols, trimestre . . . . . 2'00 Ptes.
Fora, trimestre . . . . . 2'25 »
Estranger, un any. . . . . 15'00 »

NÚMERO SOLT: 15 cèntims

Anuncis i reclams, segons tarifa
Pagament a la bestreta

TUBERCULOSI

La tuberculosi malaltia de l'infància

Behring, ja fa vint-i-cinc anys que establí per primera vegada que la tuberculosi és la malaltia de l'infància. A Kus li ha correspost el mèrit d'haver establert els seus fonaments en 1898 amb una tesi de gran envergadura científica, que és una refutació de la doctrina de l'herència com a llavor de tuberculosi humana. Aquest autor es fonamenta en les estadístiques extretes d'autòpsies, les deduccions de les quals han vingut confirmades per les proves practicades amb les reaccions cutànies i intracutànies efectuades amb la tuberculina antiga de Koch. Llevat d'escasses excepcions, en les quals s'ha comprovat la tuberculització del fetus o del nou nat, procedents de mares mortes de tuberculosi pulmonar, es pot dir en principi, que la tuberculosi no existeix en els tres primers mesos de la vida i per tant, la tuberculosi del nado no és heredera, sinó contaminada directament després del naixement. Aquesta contaminació és molt freqüent quan el nen comença a caminar, arrossegant-se per terra. Es el que en podríem dir «tuberculosi del petit que tot ho toca».

La tuberculosi és tant més seriosa quan més petit és el nen. Si l'infant no sucumbeix a la tuberculosi de primera inoculació, pot conservar les lesions incompletament cicatritzades, sempre promptes a despertar la seva virulència i produir la malaltia tuberculosa. El nen conserva d'aquesta inoculació a la qual no ha sucumbit, una impregnació definitiva, que es tradueix en una debilitació corporal més o menys accentuada, i per un tipus especial que a no ésser tractat amb ciència i sort, pot convertir-se en un estigma per a tota la vida. Indubtablement, no pot negar-se que algunes famílies de les nostres comarques són exterminades per la tuberculosi i que en la gran majoria de casos els infants fills de tuberculosos presenten tares fisiològiques que els fan menys forts i més raquítics; però no es pot negar tampoc que si des del seu naixement són separats

de la família tuberculosa poden escapar-se de la tuberculosi i fruir de llarga vida, completament sans.

Moltes vegades els fills de tuberculosos que han estat separats dels seus pares en néixer, hereten d'ells el que mèdicament s'anomena «Herència del terreny», cosa que és perillosa. A altres els immunitza d'una manera relativa, el qual fet ens permet observar la benignitat relativa de la tuberculosi dels nens nascuts a pagès i traslladats a ciutat.

En les estadístiques que hem publicat referents a l'any 1932, el gran número de fibrosos corresponen a la ciutat de Girona i el crescut número de tuberculosos invasores greus, als pobles. Especialment a les criades de servei que vénen a treballar a la ciutat. Amb conseqüència, cal retenir a la memòria que la tuberculosi s'agafa a la infantesa; s'adquireix després del naixement i si el nen sobreviu a la primera invasió tuberculosa, conserva una impregnació particular que l'immunitza parcialment ensems que el sensibiliza.

Ciudadans de les comarques gironines. Avui la ciència disposa d'una vacunació contra la tuberculosi que administrada per la boca en el transcurs dels deu primers dies després de la naixença, priva els nou nats d'ésser tuberculosos; els fa menys predisposats a agafar les malalties pròpies de la primera infància i en igualtat de condicions els fa créixer més sans i forts que els altres.

Quin serà el pare que en saber la malaltia que pot contraure el seu fill, voldrà l'espantosa responsabilitat de no haver sabut evitar el perill en el seu temps degut? Quina serà la mare que no voldrà que els seus hereus siguin els més grossos i sans de tots? Els metges, llevadores, mestres i autoritats han de recomanar-ho, donar-ho a conèixer. Cal il·lustrar l'ignorant. No dubteu que els plançons d'avui, ciudadans de demà, sabran agrair-ho contribuint tots plegats a fer que les comarques gironines siguin un mirall del món que progresa.

El Dispensari de Lluita Antituberculosa i d'Acció Social de les Comarques Gironines, instal·lat al baixos de l'Hospital de Girona, té esta-

blert un servei de vacunació antituberculosa amb la vacuna Calmett i Guerin, el qual està a disposició de totes les classes socials de les nostres comarques. La vacuna sol·licitada d'acord amb el metge o la llevadora es trameta al mateix dia de demanar-la i completament gratuïta.

Josep M.ª BOSCH MASGRAU
Girona, Setembre de 1933.

Nota pregada

Sr. Director de l'onada.

Ciutat.

Molt Sr. meu: Li agrairia tingué a bé publicar al setmanari que vostè dirigeix la adjunta lletra oberta al Sr. President del «Casal Llevantí». Anticipant-li les gràcies, quedo de vostè affm.

Feliu Canet Basart.

President Acctal. del C. E. M. i M.

Sant Feliu de Guixols, 13 de Setembre 1933.

Sr. President del «Casal Llevantí».

—Ciutat.
Molt senyor nostre: Contestant les ratlles que ens han dirigit per mitjà de la premsa local referent a l'assumptu exposició Sukumar Deuskar, és el nostre deure d'assabentar-lo, primerament, que el C. E. M. i M. no ha obeït mai *suggerències estranyes que amaguïn dubtoses intencions*, ans al contrari que es fa responsable sempre dels propis actes i que en la seva actuació tothora hi regnen com a indispensables normes, l'ordre i la sèrietat.

Seguidament devem dir-li que aquesta qüestió potser no hauria arribat a tal extrem, si el senyor Sukumar Deuskar hagués tingut la virtut d'obrar com ho fan les persones a les quals agrada quedar bé, i al mateix temps, si el nostre Ramon Matas s'hagués abstingut de fer certa revelació (que ningú no la hi demanava) i que més avall detalllem.

Doncs bé: fa algunes setmanes que rebérem la visita del senyor Sukumar Deuskar, acompanyat del senyor Joan Llenas, i després de la presentació del primer (i que consti que com a pintor llavors encara no el coneixíem) molt atentament ens demanà permís i condicions per a exposar les seves obres en el nostre Saló, el qual permís immediatament obtingué. Passaren alguns dies, i altra volta tornà, acompanyat també del senyor Llenas; aquesta vegada va ésser ja per a fer

feina, o sigui per a prendre les mides del saló i altres detalls que requereixen les exposicions. Solament va quedar per confeccionar el catàleg i la data que deuria celebrar-se, la qual cosa deixàrem per a quan serien aquí unes pintures que enviava a cercar a París i Londres. Més tard ens assabentà que les tals pintures havien ja arribat a Barcelona, però que estaven detingudes a la duana i per retirar-les calien certs tràmits, els quals dificultaven per uns dies més la confecció del catàleg.

Confiant doncs, amb el pactat, ens sorprengué l'aparició d'uns programes encapçalats així: «*Nom dels quadres exposats en el Casal Llevantí pel pintor indú Sukumar Deuskar*». La veritat, vàrem quedar sorpresos del que acabàvem de llegir; ens conformà, però, la idea que una sincera explicació del senyor Deuskar ens posaria en clar aquesta qüestió. El resultat d'aquesta explicació tan desitjada per nosaltres s'ha convertit en la lletra que el dit senyor li dirigí i en el contingut de la qual llegírem un teixit de falsedats, en especial el segon paràgraf, perquè ha de saber que ni per mediació del senyor Llenas, ni de ningú, no havem rebut cap informació ni oficial ni oficiosa de les diverses causes per les quals (segons ell) no va creure convenient celebrar l'exposició a la nostra Societat.

Després, quan estàvem més preocupats comentant una nova que arribà a les nostres oïdes, referent a certs tràmits entre el Casal i l'expositor, el senyor Ramon Matas, va recalcar-nos, —la qual cosa fou escoltada per tercera persona ben aliena en aquest afer, — que el nostre dubte podria molt bé transformar-se en veritadera realitat, tenint en compte que ell, poc abans d'exposar en el nostre saló, havia estat objecte, per part del Casal, de certes proposicions, les quals diu que no acceptà per quant estava ja compromès amb nosaltres i perquè li semblava millor el nostre local degut a la bona disposició de la llum.

I ara, fixant-nos en el que diu la lletra que el senyor Matas li adreçà, no sabem a què pot obeïr el seu interès a demostrar-li completament al contrari les seves mateixes manifestacions, que ens serviren sens dubte per a certificar l'acusació que per mitjà d'aquella nota pregada vàrem adreçar al «Casal Llevantí».

Molt atentament el saluden,

per la Directiva del C. E. M. i M.,

Feliu Canet Basart.

Imp. C. Barnés. Palamós / Telèf. 100

Banc Urquijo Català

Domicili Social: BARCELONA - Pelai, 42

DELEGACIÓ DE
SANT FELIU DE GUÍXOLS

COMPRA - VENDA DE VALORS :: CUSTODIA DE VALORS :: NEGOCIACIÓ DE CUPONS :: COMPTES CORRENTS AMB PESSETES I MONEDA ESTRANGERA I TOTA CLASSE D'OPERACIONS BANCARIES

Destileries BONET

Sant Feliu de Guixols

Unic fabricant de les especialitats :

Premiat amb Diploma d'Honor i Medalla d'Or a les Exposicions de París i de Barcelona, en 1897 i 1912 respectivament.

GRAN LICOR
ESTOMACAL BONET
I
Anís Refinat EL TROMPO